

Preek over Romeinen 15:7

- Schildwolde, 10 september 2017
- Kees van Dusseldorp
- viering HA
- jaarthema

Liturgie:

'Aanvaard elkaar ter ere van God'

votum en groet

Opw.672

verbondsvernieuwing

lezing HA-formulier 1 deel 1

Ps.143:1,2,8,9

gebed

jaarthema: zoek de verschillen ... en vind het hart

lezen: Rom.14:1-15:7

preek: Rom.15:7

Ld.320

eenheid met Jezus Christus

lezen HA-formulier 1 deel 2

gebed

Gemeentelied

viering

Ps.22:10,11,12,13,14 (tijdens viering)

gebed

collecte

Gz.119:1,2

zegen

Gemeente van Jezus Christus,

** zoek de verschillen ... en vind het hart

Zoek de verschillen. Ongetwijfeld ken je het als een puzzeltje. Twee plaatjes, bijna gelijk, maar met een paar kleine verschillen. Je moet goed kijken om ze allemaal te vinden. Zoek de verschillen. Dat is ook best een leuk spelletje om iemand te leren kennen. Je let op uiterlijk, op iemands karakter, op zijn werk of haar opleiding, op iemands gedrag en je probeert te ontdekken waarin je van elkaar verschilt.

Over het algemeen benadrukken we liever de overeenkomsten. Zeker als je samen in een klas zit, collega's van elkaar bent, of een christelijke gemeente vormt. Omdat de overeenkomsten mensen bij elkaar brengen. Wat heb je gezamenlijk. Verschillen zijn spannender. Zeker als het gaat om verschillen in levensstijl of in overtuiging. Jij maakt bewuste keuzes, bijvoorbeeld om op zondag niet naar een voetbalwedstrijd te gaan. En dan is het niet altijd gemakkelijk te verdragen dat een mede-gemeentelid daar anders over denkt. Jij vindt het geen punt om ruimte te maken voor bijvoorbeeld evolutietheorie, maar hoort ook hoe iemands anders daar heel fel op tegen is. Jij vindt het normaal dat je iemand stevig kritiek geeft, en schrikt ervan als iemand je bot noemt. Dan kan aandacht voor verschillen zomaar aanleiding geven tot een discussie. Die zich weer kan ontwikkelen tot een ruzie of zelfs een breuk.

Toch willen we in dit seizoen aan het werk gaan met verschillen. Om iets te leren van de rijkdom die God in mensen heeft gegeven. Om geen koude kerk te vormen, maar een warme gemeenschap. Om te leren wat aanvaarding is, niet alleen van de mensen die je lief zijn en van de ideeën en praktijken die met die van jou overeenkomen. Maar aanvaarding van de ander zoals hij of zij is. Zonder de ander te claimen, te masseren of te negeren. Dat kan alleen als je onder alle verschillen proeft dat het hart op Jezus Christus gericht is. Zo is het jaarthema dit seizoen bedoeld: Zoek de verschillen ... en vind het hart. Ik vind het een spannend thema. En tegelijk zo nodig voor de gemeente.

In de verkeringstijd ontdekken een jongen en een meisje hun verschillen. Ze zijn er vaak enthousiast over. Omdat de ander aanvult wat jij tekort komt. Als ze trouwen, gaan verschillen nogal eens irriteren. Als je niet uitkijkt, krijg je te vaak ruzie en ontstaat er verwijdering. Maar als je daar doorheen groeit, leer je van verschillen weer genieten. Omdat je de verbondenheid van hart tot hart hebt ontdekt. En daarin ruimte vindt om eigenheid en de eigenaardigheden van de ander te aanvaarden en zelfs tot bloei te brengen.

** aanvaard elkaar

Aanvaard elkaar. Dat is de oproep van de apostel Paulus voor de gemeente in Rome. Daarin maakt hij het evangelie praktisch. Wat zijn de consequenties van de geweldige boodschap dat Gods genade in Jezus Christus ons het leven opent? Dat je elkaar aanvaardt, schrijft de apostel. Liefde voor elkaar is het antwoord op Gods genade. Aanvaarding van elkaar is een uiting van een nieuw hart. Wil je weten hoe iemand zich heeft laten vullen met Gods Geest? Let er dan op, hoe hij of zij omgaat met een ander.

In de gemeente van Rome stond die aanvaarding onder druk. Mensen groetten elkaar niet, omdat ze het met elkaar niet eens waren. De een keek neer op een ander vanuit een

een gevoel van superioriteit. Een ander voelde zich onzeker, maar kon zich ook niet vinden in de keuzes die de een maakte. De communicatie droogde op. Er was geen eenheid meer, geen verbondenheid, ook al zat men op zondag nog bij elkaar in de kerk.

Het ging in Rome over het eten van vlees, over het drinken van wijn, en over het houden van bepaalde feestdagen. Dat hangt samen met de twee soorten gemeenteleden in Rome: christenen met een heidense en christenen met een joodse achtergrond. In Rome lijkt het te leiden tot afstand en verwijdering. Niet direct tot ruzies of tot claims. Maar de gemeente raakt verdeeld in bepaalde stromingen. Er is haast geen onderling contact en gesprek meer. Er zijn onuitgesproken oordelen en vooroordelen. Geen warme belangstelling bij de winkel. Geen enthousiasme elkaar te zien rond het voetbalveld. De verschillen hebben afstand gebracht. En geen blijdschap. Daarom heeft de gemeente geen uitstraling. Het evangelie van Christus dreigt stil te vallen.

** oorzaak

Het probleem zit niet in de verschillen. Paulus bemoeit zich inhoudelijk niet met de discussie. Dat zou natuurlijk kunnen. Als hij een duidelijk standpunt inneemt, dat met goede argumenten onderbouwt en de ander daarvan overtuigt, dan zou het probleem over moeten zijn. Maar dat doet de apostel niet. Hij is best duidelijk over zijn eigen mening, maar laat het tegelijk over aan ieders geweten. Uit andere brieven weten we dat Paulus heel scherp kan reageren als er dwalingen verkondigd worden die het evangelie van Jezus Christus, van Gods genade of van de betrouwbaarheid van Gods beloften aantasten. Of als er sprake is van een leven in zonde van ontucht, hebzucht en onverzoenlijkheid. Maar niet alle verschillen liggen op dat niveau. Paulus geeft aan, dat verschillen kunnen bestaan. Hij maakt niet van elke overtuiging een halszaak en van elk verschil een breekpunt. Hij weet dat argumenteren niet altijd werkt. Want mensen kiezen niet alleen met hun verstand maar vaker met hun hart.

Paulus begint bij dat hart: laat ieder zich bewust zijn van zijn of haar keuzes. Neem je beslissingen met de Heer. Aan Hem ben je verantwoording schuldig. En zul je rekening moeten afleggen. Zo legt Paulus een persoonlijke verantwoordelijkheid neer, die toch niet vrijblijvend is. Zo van: laat ieder maar doen wat hem of haar goeddunkt. Nee, Paulus wijst op het hart: laat jij je leiden door de Heer? Kun je Hem recht in de ogen kijken? Weet je je door Hem geroepen? 'Dan', zegt hij, 'hoef ik er geen oordeel over te geven. En wat ik met God afspreek, kan een ander niet overnemen.'

Dat is lastig. De een kiest ervoor om het offervlees te laten staan en dankt de Heer ervoor. De ander kiest ervoor om het offervlees gewoon te eten om de Heer te eren. Hoe is het mogelijk denk je. Er is toch maar één Heer en één Geest? Die zal toch niet tegen de een zeggen: doe het maar niet. En tegen een ander: doe het maar gewoon. En toch zegt Paulus: laat dat los. Laat ieder zijn eigen overtuiging volgen. Maar doe dat dan wel echt met de Heer. Als merkbaar is dat de ander met de Heer wil leven, dan ontstaat er ruimte om verschillen te aanvaarden. Meer ruimte dan een mens van zichzelf zou geven.

** sterken en zwakken

Het klinkt heel eigentijds, wat Paulus schrijft over persoonlijke verantwoordelijkheid. Bijna postmodern, alsof ieder een eigen waarheid heeft. In zijn eigen wereldje leeft. Maar

dat is juist niet de conclusie die Paulus trekt. Hij pleit voor een warme gezamenlijkheid in de gemeente. Juist met alle verschillen en overtuiging en praktisch. 'Want', zegt hij, 'je bent ervoor om de ander te dienen en te helpen. Dan kun je best iets nalaten, omdat een ander er moeite mee heeft. Dan kun je best iets doen, wat je van jezelf niet zou doen.'

'Wij sterken,' schrijft de apostel, 'moeten de zwakken helpen in hun kwetsbaarheid. Wij vinden het geen probleem om offervlees te eten en wijn te drinken. Maar zij voelen dat anders aan. Laten we met hen rekening houden. Stel je voor dat die ander in verwarring komt door mijn gedrag. Sterken moeten de zwakken dragen. Hou vast aan je overtuiging, maar druk die niet door.'

Het is glashelder wat de apostel zegt en bedoeld. Maar het is niet eenvoudig toe te passen in de praktijk. Wanneer is iemand sterk en wanneer is iemand zwak? Is iemand die regelmatig naar de VBG gaat nu sterk of zwak in het geloof? En iemand die thuisblijft als bepaalde dominees voorgaan? Is iemand die van mening is dat het ouderlingschap alleen aan mannen toekomt nu sterk of zwak in het geloof? Gevoelens en meningen liggen soms ver uit elkaar. Wie zijn de sterken en wie de zwakken? Dan wordt het een machtsvraag: wie moet er toegeven? Wie gaat er winnen? Het zal niet de eerste keer zijn, dat mensen zichzelf bij de zwakken rekenen, om anderen naar hun hand te zetten. Waardoor weer anderen vertwijfeld raken en het in de kerk van Christus niet meer zien zitten.

Een wijze oude collega wees mij erop, dat Paulus zichzelf hier tot de sterken rekent. En hij verzuchtte: als iedereen dat nu eens zou doen. Zichzelf tot de sterken rekenen en de ander als de zwakkere zou zien. Dan heb ik de opdracht om met de ander rekening te houden. En de ander te helpen. En die opdracht heb jij ook. Wees een grote jongen. Als jij iets vindt, of iets doet, prima! Dan hoort daarbij de opdracht tot nederigheid en wijsheid. Houd je overtuiging vast. Dat is oké. Daarin ben jij sterker dan de ander. Maar zet je er dan voor in, dat de ander het goed heeft. Sterken moeten de zwakken dragen. Rekening houdend met elkaar, samen zoekend naar wat goed is, ruimte gevend aan andere overtuigingen en keuzes. Reken jezelf tot de sterken, en gebruik je kracht om ruimte te scheppen en geborgenheid te bieden aan wie in jouw ogen minder sterk is. Ook als je moeite hebt met haar gedrag. Of bezwaar tegen zijn opvatting. Jij kunt dat stapje toch wel terug zetten?

Dit is een kwetsbare weg. Ieder mens heeft de neiging om eigen gedachten en keuzes te volgen. Er hoeft er maar een te zijn die dat doet, die een beslissing forceert of een ander blokkeert, of de aanvaarding en de gezamenlijkheid staat onder druk. Je kunt het zomaar weer ervaren als een strijd om wie er gelijk heeft. Of het gevoel hebben dat jij steeds moet slikken en inleveren. En je kijkt weer naar de ander. Maar de Heer zegt: Jij daar: dien de ander door de liefde. Gebruik wat jij hebt en wat jij vindt om ruimte te maken voor een ander en samen de Heer te dienen.

** in Christus

Aanvaard elkaar. Dat is geen oproep om alles maar goed te vinden. Nee, het evangelie van Jezus Christus moet verdedigd worden. En zonde mag niet geaccepteerd worden. Maar daarbinnen zet het alles op de kop. Een christelijke gemeenschap heeft hierin een kans en roeping om anders te zijn dan andere gemeenschappen. Kun je dat in de praktijk

zien? Soms wel, soms helemaal niet. Het gebeurt alleen als we ons laten leiden door Jezus Christus. En waar het wel gebeurt, ontdekken we iets van de Heer.

‘Aanvaard elkaar ter ere van God, zoals Christus u heeft aanvaard’, schrijft de apostel. Daarmee wijst de apostel de weg om uit de sfeer van strijd en touwtrekkerij te blijven. Om werkelijk een gemeenschap te vormen, waarin liefde en genade worden gevonden. Liefde en genade. Dat is Jezus Christus. Ik heb het nodig. Met mijn zwakke kanten, met mijn fouten en gebreken. Hij heeft mijn zonden gedragen. In Hem weet ik mij aanvaard door de Vader. Dat raakt diepe snaren.

Die liefde en genade werken door. Als je Jezus Christus hebt ontvangen, verlies je de behoefte om een ander de maat te nemen. Je leert blij te zijn met ieder ander die zijn of haar hart naar de Heer heeft gewend. En je krijgt het geduld en de wijsheid om een ander te dienen. En ervaart tot je verbazing dat anderen ook jou dienen. Je leert genoeg te nemen met minder van jezelf en meer van de Heer. Dat gaat niet vanzelf. Dat gaat niet altijd goed. Maar zo begint de liefde van Christus wel te werken. En gaat het iets doen.

Hij heeft zijn kennis, zijn oordeel, zijn belangen ondergeschikt gemaakt aan jouw heil. Dat werd een lijdensweg, tot de dood aan het kruis toe. Raak bij dat kruis de prikkel kwijt om jezelf te laten gelden. Hoe ingewikkeld dat ook kan worden in het samenleven met mensen. Binnen en buiten de kerk. Leer bij dat kruis je eigen wensen en overtuigingen onderschikt maken aan het heil van een ander. Zonder dat je jezelf kwijtraak, leer je in Christus liefde voor de ander. En alleen dat kan een gemeente bewaren bij haar Heiland. ‘Aanvaard elkaar ter ere van God zoals Christus u heeft aanvaard!’

Amen